

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

6086

UNIVERSIT

9000000

Digitized by Google

D E
VRIJMETSELAAR.

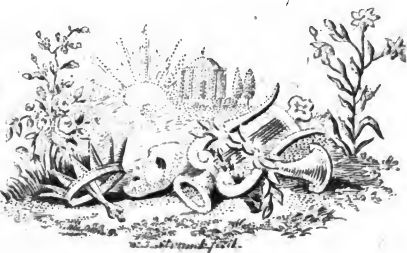
DE
VRIJMETSELAAR,
BLIJSPEL.

NAAR HET HOOGDUITSCH VAN

A. VON KOTZEBUE,

DOOR

M. G. ENGELMAN.

Te AMSTERDAM, bij
J. C. VAN KESTEREN.

1818.

PERSONÈN.

De graaf VAN HECHT.

KAROLINA, *zijne nicht.*

DE BARON.

HANS, *knecht van den graaf.*

Het Tooneel verbeeldt eene kamer.

D E

VRIJMETSELAAR,

B L I J S P E L.

E E R S T E T O O N E E L.

KAROLINA, *alleen.*

Ik plaag hem vergeefs, hij wil maar niets vertellen. — Hoe kunnen wij vrouwen toch zoo door de nieuwsgierigheid geplaagd worden? Wij breken weinig ons hoofd met hetgeen ons door Sophie de la Roche of door Ewald geleerd wordt; maar het geheim dat de mannen voor ons hebben, dat, ja dat trachten wij te doorgronden! Hoe weinig waarde het ook voor ons moge bezitten, de ontdekking streelt ons toch. Het is eigenlijk ijdelheid — het streelt den mensch, iets te vernemen, wat aan anderen nog onbekend is; en de vrouw, die iets nieuws heeft vernomen, is daar niet weinig trotsch op. Een ongeluk zelfs, mits het kort geleden gebeurd zij, levert stof tot een aangenaam onderhoud; en al is de zaak ook nog zoo akelig

en treffend, het bijvoegfel: fchrik maar niet, is voldoende om dat akelige minder treffend te maken. — Vervloekte vrijmetfelaar! gij hebt de vrouwtjes altoos mishaagd, dewijl gij den man 's wekelijks eenen avond tot u roept, wanneer hij, hetgeen zorgvuldig in de kast bewaard wordt, heimelijk medenemt en zich als een dief uit zijne woning verwijdert. Hij gaat, God weet waarheen, hij doet, men weet niet wat, terwijl de vrouw treurig en eenzaam tot harent blijft. Vraagt zij, dan geeft hij haar grimlagchend tot antwoord, dat zij niet weten mag wat alleen voor den man gefchikt is, en zij komt, zelfs niet onder verbloemde termen, volftrekt niets te weten. Wel ingezien, zal het ook niet veel meer dan een winteravondgezelfchap wezen; maar het is ergerlijk dat de fterke, wanneer hij door de fchoonheid ondervraagt wordt — Ik bemin den baron, maar voor dat ik hem mijne hand geef, moet hij, als eenen getrouwen minnaar, alles openbaren; zoo niet — wat dan — dan laat ik hem loopen? — dat juist niet. — De man is goed en wel — slechts te veel aan zijnen pligt verflaapt. — Doch ik wil hem beproeven — het is een ftreelend vermaak, der mannen hoogmoed door het geweld der fchoonheid te overwinnen! Gelukt het — zoo zal het eene zegepraal voor mijne ijdelheid wezen; gelukt het niet — dan moet ik zijne standvastigheid tot de wolken verheffen.

T W E E

TWEEDE TOONEEL.

DE GRAAF, KAROLINA.

DE GRAAF.

Uw dienaar, freule!

KAROLINA.

Goede morgen, oom. Waarom zoo ernstig?

DE GRAAF.

Vraagt gij dat nog? ik heb zoo veel te zorgen.

KAROLINA.

De rijke graaf van Hecht?

DE GRAAF.

Rijk hier, rijk daar, de rust is voor geen' rijkdom te koopen, dit gevoel ik maar al te zeer! Ik, de geplaagdste van alle Duitſche graven, ik heb den vorigen nacht wederom ſlapeloos doorgebracht.

KAROLINA.

De vrijmetſelarij, niet waar? de edele weetgierigheid?

DE GRAAF.

Wat anders?

KAROLINA.

Zij veroorzaken mij ook vele kwelling.

DE GRAAF.

Ik kan het niet langer uithouden! Gij weet, dat ik, nauwelijks door lang vragen, hooren en onderzoeken vernomen hebbende, dat de loge hier in het achter-

huis wordt gehouden, oogenblikkelijk het kostbare huurkontraht sloot, dadelijk mijn goed pakte, en in het voorste gedeelte der woning mijnen intrek nam, hopende door dat middel het een of ander der zoo hoog geroemde verborgenheid te vernemen. De oude wand is dun, de vensters zijn niet hoog; men kan ook ligt eene opening in de deur maken; men behelpt zich zoo goed als men kan; dit was mijn oogmerk, maar vergeefs, ik had buiten den waard gerekend. Wij wonen reeds sedert drie maanden nabij deze bron des lichts, zonder nog iets gchoord, gezien of geleerd te hebben! zoo dat ik niet weet of men er met engelen of met duivelen verkeert!

KAROLINA.

Het is om razend te worden!

DE GRAAF.

Men is een mensch — men krijgt de koorts — eene uittering. —

KAROLINA.

Ach ja; het zal ons beiden in het graf slepen.

DE GRAAF.

Het is, zoo gij weet, gisteren loge geweest, maar alles was zorgvuldig gesloten. Ik loerde als een haas, ik stond op mijne teenen, maar ik heb niets gehoord noch gezien.

KAROLINA.

Hebt gij Hans ook niet op schildwacht geplaatst? Die zal mischien —

DE

B L I J S P E L,

DE GRAAF.

Hans is zoo dom als een ezel.

KAROLINA.

Men zal zich voor hem des te minder in acht nemen, wie weet of het geluk hem niet gunstiger dan u is geweest,

DE GRAAF.

Wel roep hem hier, opdat wij zijn rapport kunnen hooren.

KAROLINA.

Ik schaam mij voor hem.

DE GRAAF.

Wat valt hier te schamen? Ik wil en kan het niet langer uithouden; ik moet en ik zal het weten.

KAROLINA, *aan de deur,*

Hier, Hans,

D E R D E T O O N E E L,

DE VORIGEN, HANS.

HANS.

Daar ben ik.

DE GRAAF.

Hebt gij gedaan wat ik u gezegd heb?

HANS.

Ja warempel!

A 5

DE

DE GRAAF.

Nu dan, spreek! mijn geduld is ten einde.

HANS.

Ik heb het er uit.

DE GRAAF.

Weet gij wat men in het achterhuis doet?

HANS.

Ja, ja, ik weet waar Abraham den mosterd haalt.

DE GRAAF.

Nu, vertel dan!

HANS.

Toen het donker begon te worden verscheen de eene voor en de andere na.

DE GRAAF.

Hoe veel?

HANS.

Er zal wel geen één onder de duizend gekomen zijn.

DE GRAAF.

Gij hebt u verrekend.

KAROLINA.

De vrees heeft mede geteld.

DE GRAAF.

Hoe zagen zij er uit?

HANS.

Volstrekt niet als andere menschenkinderen. Zij geleken veel op arme zondaren, die, als zij het regterbeen op den trap hebben opgeligt —

DE

DE GRAAF.

Wat doen zij dan?

HANS.

Het linkerbeen naar zich toe trekken.

KAROLINA, *lagchende.*

Niemand heeft u nog om uwe scherpzinnigheid benijd.

HANS.

Ja, ja, ik ben een slimme vos.

DE GRAAF.

Hoe waren zij gekleed?

HANS.

Ja, uwe genade, wanneer het zulke goede christenen waren als wij zijn, dan zou ik zeggen dat zij een jas aan en een mantel om hadden — maar wie kan hier met zekerheid op vertrouwen; een zondagskind alleen is in staat, om daarvan overtuigd te zijn.

DE GRAAF.

Hebt gij dan niets bijzonders bespeurd?

HANS.

Ja wel! Elke stap die zij deden, klonk zoo ijsfelijk en zoo hol! Er waren ook bij die — hoe heet het ook weer — ja machines in de hand droegen.

DE GRAAF.

Machines!? ja zoo, als gij maar goed hebt gezien.

HANS.

O ja.

DE

DE GRAAF.

Hoe zagen er die uit?

HANS.

Bijna als parapluis.

KAROLINA,

Ha! ha! het regende,

HANS.

Wat geeft zulk volk om den regen? Die worden immers niet nat gelijk wij christenen; want elke drop-
pel die hen treft, fist als op eenen steen en droogt op
als vergift.

DE GRAAF.

Gij had bij het open- en toemaken der deur met
opmerkzaamheid moeten beschouwen —

HANS.

Dat deed ik ook.

DE GRAAF.

En zaagt? —

HANS.

Hoe zij den jas uittrokken,

DE GRAAF.

Anders niets.

HANS.

De rottingen nederzetterden.

DE GRAAF.

Dus slechts het voorvertrek; maar nu de loge? ver-
der! Beval ik u ook niet door middel van de groote
tuinleer tegen het venster op te klimmen,

HANS.

HANS.

Dat's geschied; ik heb een scherp gezigt; maar door planken kan ik toch niet heen kijken. Het luik was gesloten en ik stiet met den neus tegen de glazen aan.

DE GRAAF.

Gij hebt toch kunnen hooren?

HANS.

Ja wel heb ik gehoord.

DE GRAAF.

Wat?

HANS.

Zij bromden onder elkander als of onze schoolmeester zong. Nu en dan sloegen zij ook spijkers in de wanden; het een en ander ging wel eens met handgeklap verzeld.

KAROLINA.

Nu weten wij alles.

DE GRAAF.

En is dat alles wat gij weet?

HANS.

O neen, ik weet nog meer. Zij hebben ook gegeten. Ik heb zelfs gezien —

DE GRAAF.

Hoe zij aan tafel zaten?

HANS.

Neen, in de keuken slechts. —

DE GRAAF.

Wat dan?

HANS.

HANS.

Gebraden hazen. Maar of het hazen waren, dat laat ik daar, het kan even zoo wel een gebrad uit de benedenwereld geweest zijn. Aan tafel werd nu gepraat en gezongen.

DE GRAAF.

Op welke wijs?

HANS.

Net als in de komedie. En eindelijk — dit heeft de kok mij ingeluisterd —

DE GRAAF.

Nu, wat heeft hij u gezegd?

HANS.

Dat zij alle dronken werden.

DE GRAAF.

Ei, ei! wat gebeurde er na den maaltijd?

HANS, *met eene gewigtige houding.*

Nu komt het ware eerst aan.

DE GRAAF.

Spreek dan op, domkop!

HANS.

Zij gingen te zamen naar huis.

KAROLINA.

Denkelijk.

HANS.

Maar in de ledige zaal heeft de satan den geheelen nacht door op stelten gereden.

DE GRAAF, *tegen Karolina.*

Wat weten wij nu meer?

KA-

KAROLINA, *de schoulers ophalende.*

Eén ding komt mij duidelijk voor, dat bij onze Hans de geheimen zorgvuldig bewaard zijn.

DE GRAAF.

Loop naar den duivel!

HANS.

Ik heb uw last volvoerd, maar de duivel zal de zaal nu wel verlaten hebben, zoo dat ik mij niet gemakkelijk bij hem vervoegen kan.

VIERDE TOONEEL.

DE GRAAF, KAROLINA.

KAROLINA.

Neen, zoo gaat het niet, oomhief.

DE GRAAF.

Dat merk ik ook.

KAROLINA.

Laat ons weder naar het land keeren en kool planten.

DE GRAAF.

Ik ben binnen zes maanden een lijk, als ik hier niet te weten kan komen, wat een' vrijmetfelaar is. Dat denkbeeld gaat met mij te bed, staat met mij op en legt als de nachtmurrie op mijne leden.

KAROLINA.

Wel aan, er blijft nog maar één middel over.

DE GRAAF.

En dat is?

K A-

KAROLINA.

Zelf metfelaar te worden.

DE GRAAF.

Dunkt u dat? op mijne eer! ik ben daar in staat
toe — als het toch zijn moet. — Maar —

KAROLINA.

Wat?

DE GRAAF.

Gij weet dat ik een goed christen ben — en in de
loge vloekt men als heidenen.

KAROLINA.

Het zal zoo erg niet zijn of men zou het kunnen
beproeven.

DE GRAAF.

O ja, een klein vloekje kan een graaf wel mede
doen; gij kent het spreekwoord: de eerste stap is
moeijelijk te wagen, en in gezelschap kan men het
met den duivel opnemen.

KAROLINA.

Maar zult gij mij alles getrouw verhalen?

DE GRAAF.

Woord voor woord; de eerste avond reeds.

KAROLINA.

Wel aan, spreek dan dadelijk met den baron.

DE GRAAF.

Eene kleine vrees nog, welke ik zal trachten te
overwinnen.

KAROLINA.

Hij komt gewoonlijk om dezen tijd hier.

DE

DE GRAAF.

De vrees?

KAROLINA.

De Baron. Hij is niet ver van hier. Ik laat u met hem alleen. Bedien u van deze gunstige gelegenheid. Men zegt dat hij in de loge bij uitstek geacht wordt; nog heden kan hij u doen aannemen. (*Zij vertrekt*).

V I J F D E T O O N E E L.

DE GRAAF, *alleen*.

Nog heden? hoe hevig klopt mij het hart! Eene edele weetgierigheid vervult mijne ziel! Ja, ik heb mijn besluit genomen! Wat mijn biegtvader ook prevele, ik zal op mijne oude dagen nog vrijmetselaar worden. Al is mijn hart ongevoelig voor de liefde — een wijsgeer zegt, dat men nimmer te oud om te leeren is. — Maar wat zal de vorst zeggen, wanneer ik mij naar het Hof begeef, en aldaar, vrijmetselaar geworden zijnde, aan zijne tafel eet? Wanneer het Groot-Oosten op mijn voorhoofd blinkt, en het licht der kometen uit mijne oogen schittert? „Mijn „lieve graaf van Hecht,” zal Zijne Doorluchtigheid zeggen, „gij zult mij voortaan den last der re- „gering helpen torfchen.” Met bescheidenheid poog ik mijne onwaardigheid te doen kennen; doch hij — ik hoor hem reeds zeggen: „Mijn lieve graaf van „Hecht, ik vereer de verdiensten, zijt eerste „minister” — en nu doet zich een gemor — een

B.

ge-

gefluister door het geheele hof hooren — alles na-
dert — alles wenscht mij geluk — en ik buig mij
vriendelijk regts en links. — Deze lach ik met gena-
dige blikken toe — gene druk ik *en passant* de
hand — de derde knik ik toe en verzeker hem van
mijne bescherming — en alle zijn verrukt! — o dat ik
reeds vrijmetseelaar ware!

Z E S D E T O O N E E L.

DE BARON, DE GRAAF.

DE BARON.

Vergun mij, heer graaf —

DE GRAAF.

Zijt duizendmaal welkom! Gij zijt hier nog nooit
zoo hartelijk ontvangen geworden. Ik heb u met een
ongeduldig verlangen verwacht; gij alleen zijt in staat,
mijne inwendige onrust te stillen, wanneer gij aan mij-
ne sterke begeerte voldoening schenkt.

DE BARON.

Van harte gaarne, indien ik kan.

DE GRAAF.

Zou het niet! Gij zijt een wijsgeer, een profeet,
gij telt u onder de gewijden op aarde. —

DE BARON.

Gij schertst.

DE GRAAF.

Kort en goed, ik moet vrijmetseelaar worden!

DE

DE BARON.

Ha! is het dat?

DE GRAAF.

Dat is het! niet waar, gij zult mij helpen? ik sterf anders van nieuwsgierigheid.

DE BARON.

Dat doet mij leed. Ik moet u voor alle dingen waarschuwen, dat geene nieuwsgierigheid u in onze kring brengen moet; deze ondeugd sluit u buiten denzelve.

DE GRAAF.

Dat zou de duivel doen!

DE BARON.

Ja, eene gemeene nieuwsgierigheid kan nooit tot het licht naderen. Hij slechts, die de waarheid zoekt, mag aan de poort aankloppen.

DE GRAAF.

Neen, luister — ik ben — ik heb mij versproken. — Nieuwsgierig ben ik niet, de Hemel beware mij! neen! neen! slechts om de waarheid wenschte ik vrijmetselaar te zijn.

DE BARON.

Als dat zoo is, zal men u gaarne ontvangen; eene waarschuwing moet gij mij echter ten goede houden: Voelt gij u sterk en moedig genoeg om ook proeven door te staan?

DE GRAAF, *eenigzins schroomvallig.*

Het kost toch geen bloed?

B 2

DE

DE BARON.

Wie weer!

DE GRAAF.

Moet men zijn naam ook met bloed schrijven?

DE BARON.

De bloodaard doet wel zich weg te houden, voornamelijk als hij met zijn geweten in de war is, meer zeg ik niet.

DE GRAAF.

O als hij maar niet te veel kwaad heeft bedreven! Er is zoo menig mensch aangenomen. —

DE BARON.

Maar toch nooit onbeproefd. —

DE GRAAF.

Er is niemand aan gestorven. Ik zal er ook wel met glans afkomen, naar ik vertrouw.

DE BARON, *met loosheid.*

Zoudt gij ook onbevreesd in de zwarte kamer gaan?

DE GRAAF.

In de zwarte kamer? hu! dat klinkt vreesfelijk. Hoe ziet het daarin uit?

DE BARON.

Zwart als in een graf.

DE GRAAF.

Ik beef! maar het zij zoo! De kamer moge zoo zwart zijn als de duivel. — Topp! ik ga er toch in.

DE BARON.

De proef is wel zwaar; doch wanneer gij overwint,

wint, zult gij tot loon daarvan de getrouwste broeders vinden.

DE GRAAF.

Mijn hart is reeds door broederliefde ontvlamd! Ik wil toch hopen, dat de broeders allen van goeden adel zijn?

DE BARON.

Het zijn alle onberispelijke brave menschen. Voor het overige vindt men er allerlei standen door een gemengt, terwijl er volstrekt geene onderscheiding in aanmerking kan komen.

DE GRAAF.

Zal het mij geoorloofd zijn van deze gewoonte af te wijken? want een sekretaris, een dokter, een koopman, en andere burgerlieden — kunnen ja wel eerlijke en brave menschen zijn; men kan onder een glas wijn wel eens met hen spreken, maar broeder noemen, neen, dat gaat niet aan.

DE BARON.

Zonder dit kunt gij niet in de orde treden.

DE GRAAF.

Bedenk slechts? gij zijt zelf baron? ik ben graaf!

DE BARON.

Hier geldt slechts de persoon, de titel komt niet in aanmerking.

DE GRAAF.

Mijn God! wat waar? ik zonder titel?

DE BARON.

Dat is mijne schuld niet.

DE GRAAF.

Vriend! is er dan geen middel om dit te ontwijken?

DE BARON.

Geen.

DE GRAAF.

Ik wil mij alles, ook de zwarte kamer, laten welgevallen, en ben ook genegen de menschen in mijne genadige bescherming te nemen; doch' mij met hen te verbroederen? neen, nooit! Dat zou eene belediging voor mijne adellijke familie zijn.

DE BARON.

Menschenwaarde alleen geldt in onzen tempel, en het teeken onzer orde maakt de sieraad van de hoogadelijkste wapens uit. Is u dat te hoog en beledigt het uwe trotschheid, dan kunt gij nooit vrijmetfelaar zijn.

DE GRAAF.

Menschenwaarde! hm! een droom voor wijsgeeren; doch ik zal er mij niet door laten afschrikken. Menschenwaarde kan nimmer mijn wapen versieren! Ik zie af van alles waar de graaf door vernederd wordt.

DE BARON.

Gij doet wel. Mag ik nu weten of het mij geoorloofd is naar het welzijn der freule te vernemen.

DE GRAAF, *verdrietig*.

O ja.

DE BARON.

Zoo spoed ik mij — doch een ruiker zal mij welkomer doen wezen: zij wenschte gisteren — dit is
voor

voor mij zoo veel als: zij heeft bevolen, en daarom haal ik straks den ruiker hier. (*Hij vertrekt*).

DE GRAAF.

Een fraaije baron! neen, ik ben graaf geboren, en zal ook graaf sterven, daarmede hola!

Z E V E N D E T O O N E E L.

DE GRAAF, KAROLINA.

KAROLINA.

Nu, oompje! hoe ver zijt gij met hem gevorderd? wel reeds tot broedèr ingewijd?

DE GRAAF.

Daar komt niets van! ik ben geen dweeper en geen gek!

KAROLINA.

Wat is dat?

DE GRAAF.

Verbeeld u om Gods wil!

KAROLINA.

Gij zijt buiten u zelven.

DE GRAAF.

Het is om razend te worden! Al de vrijmetselaars zijn niet eens van adel! Ik zou geen graaf in hun midden zijn! dat heeft mij zoo verstoord! Wat ben ik toch, als men mij den rang van graaf ontnemt?

KAROLINA.

Gij zoudt toch — om het geheim te doorgronden —

B 4

DE

DE GRAAF.

Neen, nooit! ik wil als graaf hooggrafelijk sterven.

KAROLINA.

Zoo hooren wij dan niets! dat is bedroefd!

DE GRAAF.

Er bestaat nog één middel: hij is op u verliefd en dingt naar uwe hand; maar om te slagen, moet hij u vooraf dit kleine offer brengen; indien hij tegen verwachting de stem der liefde hardnekkig wederstaat, zoo geef hem zijn paspoort en vergeet, dat hij u ooit beminde.

KAROLINA.

Ik zal het beproeven.

DE GRAAF.

Denk aan uw eigen geluk! Hij is nu een ruiker voor u gaan halen; doch zal uw huwelijk voor hem een bloemtuin zijn, dan moet hij u vooraf het geheim verklaren. (*Hij vertrekt*).

A C H T S T E T O O N E E L.

KAROLINA, *alleen*.

Ja, ik zal beproeven wat de liefde vermag. Men kan somtijds een man alleen door pruilen dwingen. De heer der schepping poogt vergeefs heldenrollen te spelen, hij wordt toch door eene schrandere vrouw overwonnen! — waardoor? — door pruilen. Het is ongelooflijk wat die schoone kunst vermag. Hij kan het slechts uren, op zijn hoogst eenen dag uithouden;

den; maar duurt het langer, dan bedient zij zich van tranen, en hij laat zich als om een' vinger winden. — Maar stil! niet zoo vroeg gezegepraald, want gestelt dat hij zijnen eed niet mag verbreken, wat dan gedaan? — Zal ik oom gehoorzamen? — Hem afzeggen? — neen, daar zou ik zelve het meest bij verliezen. Een overijlde stap is spoedig geschied. — De mammen blijven weg — het berouw blijft achter.

N E G E N D E T O O N E E L.

DE BARON, KAROLINA.

DE BARON, *met een ruiker in de hand.*

Mijne freule. —

KAROLINA, *koel.*

Heer baron?

DE BARON.

Ik kom mijne belofte volbrengen; ontvang de lente in allerlei gedaanten van mij.

KAROLINA.

Hoe komt gij aan de lente? Wat gaat u de lente aan? De man is het ware tegenbeeld derzelve. De lente ontsluit alles, harten en bloemen; de man sluit alles toe, hij wil zwijgende en koel heerschen; hetgeen in de knopjes verborgen is, wordt door de lente aan het licht gebracht, maar het hart van den man blijft voor haren invloed gesloten.

B 5

DE

DE BARON.

Zoo zijt gij magtiger dan de lente, want de wenschen van mijn hart zijn u reeds lang bekend.

KAROLINA.

Ik kan niets! niets, mijnheer! nog niemand heeft tot op den grond van het menschelijk hart gelezen. De woorden klinken schoon, doch men kan op dezelfde geen staat maken; een hart, dat waarlijk bemint, verraaft zich door vertrouwen. Het wacht niet tot dat de geliefde hare begeerte te kennen geeft, het opent zich van zelf en spreekt reeds voor zij vraagt. Het verstrekt hem tot eene behoefte, zich vriendelijk aan haar te openbaren; want zonder vertrouwen is het geluk slechts half volmaakt.

DE BARON.

Ik ben met u van hetzelfde gevoelen, behalve omtrent één punt. —

KAROLINA.

Daar hebben wij het! Zie daar vertoont zich den man al weder. Juist dit ééne punt wil ik weten, wil ik leeren kennen! Noem het vrij eene zwakheid, eene erfzonde, welke uit het paradijs tot ons is overgebracht: om kort te gaan, ik wil weten wat men in de loge doet.

DE BARON.

Ook wanneer de wet mij stilzwijgendheid oplegt?

KAROLINA.

Men mag de geheele wereld bedriegen, maar zijne vrouw niet.

KA-

DE BARON.

Ook wanneer ik mijne eer zelve verpand heb?

KAROLINA.

De liefde gaat boven de eer.

DE BARON.

De liefde wil niet, dat men de plicht schende.

KAROLINA.

Waarom niet? de liefde kent slechts hare eigene wetten.

DE BARON.

Doch de liefde begeert ook, dat de naam van den geliefde zuiver zij.

KAROLINA.

De naam kan zuiver blijven zonder daarom de liefde te honen.

DE BARON.

Het is mij onmogelijk in den hatelijken strijd toe te geven.

KAROLINA.

Nu dan, mijnheer! is het tusschen ons afgedaan.

DE BARON.

Hoe? afgedaan, omdat ik zwijgen kan?

KAROLINA.

De meisjes kunnen ook eigenzinnig wezen.

DE BARON.

En wanneer ik u zeide: dat wij in stilte bijeenkomen, en het goede, dat wij doen, bescheiden verbergen; om door eenent onderlingen broederband te leeren,

ren, dat de mensch ook zijn moet wat hij schrijft, om van alle bedrog verwijderd, ons slechts in de deugd te oefenen en te versterken; en wanneer ik u zeide: dit is het gansche geheim, zult gij dan een weinig verdraagzaam wezen?

KAROLINA.

Voor! niet! hoe mooi gij ook spreekt, gij zult er zoo goedkoop niet afkomen. Waartoe een geheim als dit alles is? Dat kan immers altoos openbaar geschieden? Moet men zich daarom in nacht en nevel begraven? Neen, neen, men bedriegt mij niet, kortom, ik wil wonderen hooren.

DE BARON.

Wel aan! ik moet dan! het woord zij gebroken! de magt der liefde sleept mij onweêrstaanbaar mede! Indien uwe grootmoedigheid niet...

KAROLINA.

Gij moet mij alles van den eersten tot den zevenden graad verhalen,

DE BARON.

In den eersten —

KAROLINA.

Wat gebeurt daar?

DE BARON.

Wordt goud gemaakt.

KAROLINA.

Daar hebben wij het al! o ja, dat heb ik reeds lang gedacht,

DE

DE BARON.

In den tweeden graad smelt men kleine diamanten
en er komen groote uit voort.

KAROLINA.

Overheerlijk ! Brillanten !

DE BARON.

In den derden graad —

KAROLINA.

Wel nu ?

DE BARON.

Roept men geesten op.

KAROLINA.

Zoo ?

DE BARON.

In den vierden stookt men liefdedranken —

KAROLINA.

O !

DE BARON.

In den vijfden leert men de kunst om zich onzicht-
baar te maken.

KAROLINA.

En het gelukt ?

DE BARON.

O ja !

KAROLINA, *ter zijde.*

Ik kan naauwelijks het lagchen bedwingen.

DE BARON.

In den zesden graad wordt eene algemeene artsenij
gekookt en uitgedeeld. —

K A -

KAROLINA.

Om niet?

DE BARON.

Dat spreekt van zelve.

KAROLINA.

Ei!

DE BARON.

In den zevenden —

KAROLINA.

Verder.

DE BARON.

Vindt men slechts weinig kandidaten, en hetgeen men daar ontvangt — dit durf ik nog niet openbaren.

KAROLINA.

O ik zal mij met zes wonderen vergenoegen, wanneer gij mij slechts van één het recept geven wilt.

DE BARON.

Ik zou u misfchien met bloote woorden kunnen misleiden, en veel van de natuurlijke wijsbegeerte kunnen voorprevelen, maar het hart van den vrijmetseelaar is der waarheid toegewijd, en hij zal dezelve ook niet in scherts verloochenen.

KAROLINA.

Wat zal dat beteekenen?

DE BARON.

Ik wil gaarne aan uw verlangen voldoen, en de wonderen, door ons verrigt, praktikaal verklaren. Het goud, dat wij pogen voort te brengen, is de genoegzaamheid, welke ons beter dan goud schijnt te we-

wezen. — En weven wij een band voor gelijkdenkende harten, zoo is dezelve immers volkomen aan het gesmolten juweel gelijk. — Wij verkeeren met geesten — ten minste met één, deze is de wijsheid, welke uit de aeloudheid haren oorsprong heeft. — De liefdedrank, welke wij koken, is de poging om door beminnenswaardigheid de deugd te bezielen. — De dood maakt onzichtbaar, hij alleen leert de zware kunst met hem vertrouwd om te gaan. — De ouden hebben reeds de algemeene artsenij uitgevonden: zij bestaat in vrolijk te zijn, waardoor men zich voor ziekte en ongemakken beveiligd. — Zie daar de wonderen en het doel onzer orde. De zevende graad bevat de schoonste tooverij; hij, die tot zóó ver zijn hart heeft weten te verheffen, is tot het binnenste des heilighdoms doorgedrongen, en heeft zich het kostbaarst kleinood eigen gemaakt; het vermogen namelijk om altoos vergenoegd te leven! Hij kan zich echter niet alléén tot dien graad verheffen; hij moet door getrouwe liefde zijn aanzijn verdubbelen; want het doel van dezen graad wordt huifelijk geluk geheeten, hetwelk zonder eene goede vrouw nooit op de wereld bestaan kan; welke moeite zich den vrijmetselaar moge geven, hij kan slechts door eene deugdzame gade den zevenden graad bekomen. O Karolina! versma derhalve den man niet die zijnen verbondseed noch zal noch kan verbreken; die, wanneer hij door verraad gelukkig kon worden, daarvan

van gaarne afstand zou doen; doch, gelijk de vrijmetselarij zelve hem leert, even als aan zijne orde, u eeuwige trouw belooft. Laten wij dan spoedig het verbond der liefde stichten, hetwelk ook in de aangename pligten, daaraan verknocht, vele geheimen in zich bevat; het heeft ook een woord en een teeken, die men wel degelijk kennen moet. — Het woord —

Heet?

KAROLINA.

Ja!

DE BARON.

Het teeken?

KAROLINA.

Is een kus.

DE BARON.

KAROLINA.

Hebt gij u verbeeld dat ik mij wezenlijk in zoo ver zoude kunnen vergeten om u door eene kinderachtige eigenzinnigheid uw geheim af te persen? Ik wilde u slechts beproeven, en — indien gij uw' eed had verbroken, zou ik u ongetwijfeld nooit meer hebben willen zien.

Maar nu?

DE BARON.

Maar nu? — wel dat zal zich wel vinden.

KAROLINA.

Gij moet nu mijn geluk niet langer verschuiven!

DE BARON.

KAROLINA.

Bedaar, mijnheer! de liefde is ook een geheim: in den eersten graad blijft de leerling in de liefde strom;
in

in den tweeden mag hij slechts met zijne oogen spreken; in den derden mag de mond eenige woorden uiten; in den vierden wordt de hand een' zachten druk vergund; in den vijfden mag de heete lip op de hand van het geliefde voorwerp branden; in den zesden graad wordt de eerste kus geroofd, welke eindelijk in den zevenden den toegang tot het huwelijksaltaar openzet.

DE BARON.

In deze loge wordt elken graad spoedig bereikt; de leerling kan spoedig den meestergraad bekomen. En al konde hij het ook slechts tot den vierden graad brengen, vermag hij toch den vijfden over te springen. (*Smeekends*). De kus —

KAROLINA.

Mijn oom komt! bedaar!

DE BARON.

Maar hoe —

KAROLINA.

Hij is hier grootmeester, dat weet gij.

T I E N D E T O O N E E L.

DE VORIGEN, DE GRAAF.

DE GRAAF.

Nu, kindertjes, hoe gaat het?

KAROLINA, *hem ter zijde nemende*.

In vertrouwen gezegd, oom, het is mij gelukt hem te doen biechten.

DE GRAAF.

Hoeft hij —?

C

K A-

KAROLINA.

Ja, ik ben ingewijd; vier graden heb ik reeds,

DE GRAAF.

In dezen korten tijd? Is het mogelijk?

KAROLINA.

Zoo waar! het heeft slechts aan mij gelegen om dadelijk ook den zesden graad te bekomen,

DE GRAAF.

Hoe vermetel!

KAROLINA.

Het is zoo duidelijk, dat men in één oogenblik alles begrijpt.

DE GRAAF.

En verschrikkelijk? niet waar?

KAROLINA.

O neen.

DE GRAAF.

Toch min of meer gevaarlijk?

KAROLINA.

Nu ja, —

DE GRAAF.

Ei verhaal!

KAROLINA.

Ik moest mij getroosten om de gevolgen daarvan op *risico* te nemen.

DE GRAAF.

Heeft hij u een doek voor de oogen gedaan?

KAROLINA.

Dat kan wel zijn.

DE GRAAF.

En heeft hij u in het zwarte kamertje gebragt?

K A-

KAROLINA.

Dit schieen mij toe een bruidsvertrek te wezen; om kort te gaan, in deze loge zit de liefde voor.

DE GRAAF.

Wat is dat te zeggen? Spreekt gij niet van de vrijmetfelarij?

KAROLINA,

Vrijmetfelarij? ach Hemel! ik ben immers niet meer vrij?

DE GRAAF.

Gij hebt immers uw woord niet buiten mij gegeven?

KAROLINA.

Uwe bestraffing komt veel te laat, ik heb reeds woord en teeken.

DE GRAAF.

Nu, voor den dag er mede! als men het toch hooren moet.

KAROLINA,

Het woord is ja, het teeken is een kus. (*Zij werpt zich in de armen van den Baron*).

DE BARON.

Wel mij! (*Tegen de graaf.*) O mag ik u thans mijnen broeder noemen, en zult gij de nieuwe loge als echt erkennen? De liefde alleen is met het grootmeesterschap bekleedt; vernuft en bestendigheid zijn de voorstanders; de broederredenaar is het hartelijk vertrouwen; terwijl men op de hoop als schatmeester rekenen kan, vooral wanneer zij door orde bezielt en ondersteunt wordt, welke als geheimfchrijver tegen over haar geplaatst is. De ceremoniemeester, toe-

gevendheid, moge ondertusfchen nimmer vergeten, dat ook de beſte menſch aan dwaling onderhevig kan zijn; zoo wordt den arbeid eelt en billijk verrigt, tot dat eene ſtem het uur van middernacht aankondigt.

DE GRAAF.

Dat klinkt heel fraai en verdient onthouden te worden; doch wat een vrijmetselaar is, zal ik wel nooit te weten komen?

DE BARON.

Waarom niet? dadelijk wel! — De vrijmetselaar is een man, die de ſchil niet begeert, wanneer hij de pit kan bekomen; die rang en groothed als herfenſchimmig beſchouwt en in den menſch niets dan hetgeen menſchelijk is zoekt; hij biedt zijnen natuurgenoot gaarne de hand als boeder aan; zijn woord is een heilig onderpand der waarheid; wel te doen verſtrekt hem tot een Hemelſch vergenoegen; de hartstogten poogt hij te beteugelen en geheel te overwinnen; hetgeen hij voor regt houdt, wordt manmoedig door hem verdedigt; hij vreest den dood niet, maar poogt dien te leeren kennen; hij zal zich nooit voor eenen dwingeland buigen, maar vereert God, den koning, het vaderland en de wet! En wanneer eene beminnelijke vrouw zijn minnend hart gewonnen heeft, dan is de vrijmetselaar ook den beſten echtgenoot.

KAROLINA, *hem omhelzende*.

Slechts eene vraag moet gij mij nog beantwoorden? (*Met loosheid.*) Zijn al de vrijmetselaars zoo?

DE BARON.

Hierop moet ik u het antwoord ſchuldig blijven.

E I N D E.

